

3. OLDAL
**PARTNERSÉG
AZ ÉLELMISZERGAZDASÁG
FINANSZÍROZÁSÁBAN**

5. OLDAL
**DINAMIKUS
FEJLESZTÉS -
TÖBB
MUNKAHELY**

7. OLDAL
**VÍZGAZDÁLKODÁS
FEJLESZTÉSI
PÁLYAZAT**

Interjú

FELFUTÓ KKV- ÉS AGRÁRHITELEZÉS

Az Erste Bank Hungary Zrt. Magyarország egyik legnagyobb hitelintézete. A bank egyre jelentősebb szerepet tölt be a hazai KKV-szektor és az agrárágazat finanszírozásában. Az elmúlt években az ügyfelek száma, a hitelállomány és a bank hitelpiaci részesedése is folyamatosan emelkedett. Milyen elképzelései vannak a pénzügyintézetnek a KKV-k és az agrárszektor hitelezéséről? Hogyan alapozza meg a banki üzletpolitika, a termék- és szolgáltatáskínálat a vállalkozások finanszírozását? Mi a szerepe a kedvezményes alapítványi kezességvállalásnak a hitelezés segítésében, a banki törekvések megvalósításában? Erről beszélgettünk Szerdahelyi Róberttel, az Erste Bank Hungary Zrt. kis- és középvállalati vezetőjével.

Mik jelenleg az Erste Bank stratégiai céljai?

Az Erste Bank Hungary Zrt. a magyarországi bankszektor és a hazai vállalatfinanszírozási piac egyik meghatározó szereplője. Az elmúlt években a bank a piaci átlagot meghaladó mértékben növelte vállalati hitelállományát. Mind a hitelpiac egészében, mind a versenytárs hitelintézetekhez képest emelkedett a piaci részesedésünk, vállalatfinanszírozási pozícióinkat az előttünk álló években tovább szeretnénk erősíteni. Az Erste Bank várhatóan 2023 végéig – a korábban tervezettnél egy évvel hamarabb a hazai vállalatfinanszírozási piac negyedik legnagyobb szereplője lesz. A Bank vállalati hitel- és kötvényállománya 2021 végén közel 820 milliárd forint volt, amellyel a hatodik legnagyobbak voltunk, míg 2022-ben a Commerzbank megvásárlásával, valamint a finanszírozási tevékenység növekedésnek köszönhetően előre léphettünk az ötödik helyre.

A banki elképzelések megvalósításában milyen szerepet tölt be a KKV-szektor? Milyen lehetőségek rejlenek a hazai kkv-k, illetve az agrárszektor finanszírozásában?

A KKV-szektor – amelybe az agrárium vállalkozásainak döntő hányada is beletartozik – meghatározó pozíciót tölt be a magyar gazdaságban. A vállalati hitelpiacon kiemelt szerepe van a KKV-k bővülő finanszírozásának. Az Erste számára különösen fontos a hazai a kis- és középvállalati szektor működésének, beruházási elképzeléseinek támogatása, a vállalkozások finanszírozása. Az ennek a szegmensnek szentelt figyelmet jól mutatja, hogy az Erste évek óta folyamatosan piacvezető az ügyfél-elégedettség mutatóban. Az Ersténél a KKV-ügyfelek száma 2021-ben 5 százalékkal bővült, és ezzel – a nyilvánosan elérhető adatok szerint – a nettó ügyfélszám növekedés alapján tavaly a második leghatékonyabb pénzügyintézet volt a piacon.

SZERDAHELYI RÓBERT

**JÓL ISMERJÜK, ÉRTJÜK AZ
AGRÁRSZEKTOR SZEREPLŐINEK
MŰKÖDÉSÉT.**

A bank stratégiai területként tekint az agrárium finanszírozására is. A KKV hitelezésben elért növekedés egyik részterülete az agrár-szektor. Az ágazat valamennyi részében, így a növénytermesztésben, az állattenyésztésben és az élelmiszer-feldolgozásban egyaránt látunk üzleti lehetőséget. Átgondolt mérlegeléssel lényegében bármely gazdálkodási szegmensben ki tudunk alakítani megfelelő finanszírozási megoldást. A mezőgazdasági és élelmiszeripari cégek számára biztosított kedvezményes konstrukciók csaknem minden hitelintézetnél hasonló feltételekkel érhetőek el, de ritka az olyan banki partner, amely a beruházási elképzelések első megmértetése során - hiszen a bankban ez történik - nem csak az optimális finanszírozási konstrukciót kínálja, hanem a projekt piaci életképességét is meg tudja ítélni. Márpedig az Erste szakmai műhelye, az Erste Agrár Kompetencia Központ éppen ezt teszi. Eddigi tapasztalataink, elemzéseink, illetve előrejelzések is bizonyítják, hogy jól ismerjük, értjük az agrárszektor szereplőinek működését, nálunk olyan finanszírozási és tanácsadási segítséget kapnak az ügyfelek, amely hozzájárul a tevékenységük sikeréhez.

Mi jellemzi a banki agrárhitelezési politikát és szerepvállalást?

Az Erste agrárportfóliója hosszú évek óta dinamikusan növekszik. Az elmúlt négy évben jóval több mint duplájára bővült. Stratégiai célunk olyan meghatározó szereplővé válni az agrárhitelezésben, amely nem csak komoly elkötelezettséggel bír a szektorral szemben, hanem kiemelkedik felkészültségében, rugalmasságában, valamint olyan szakmai színvonalat képvisel, amely egyedülálló hozzáadott értéket jelent az agrárügyfelek számára. Agrártanácsadó banki modellünk nem csak a pénzügyekben, hanem az agrárpiaci működésben is támogatja ügyfeleinket. Az említett agrárszakmai műhelyünk - különösen olyan időkben, mint a mostani - segítséget nyújt a piaci eligazodásban, előrejelzéseket ad, taktikai és stratégiai lépéseket javasol a gazdáknak. A Kompetencia Központ részt vesz a bankon belüli döntések előkészítési folyamataiban, a hitelbírálatok szakmai kontrolljában, és szakmai elemzésekkel segíti a hitelezést végző fiókjainkat, munkatársainkat. Ügyfél kapcsolattartó szakértőink napi szinten konzultálnak az ügyfelekkel, és személyesen is jelen vannak az üzemekben. A személyesség, hiteles szakmaiság az, ami ilyen ütemben visz minket előre az agrárhitelezésben.

Az agrárvállalkozások finanszírozását milyen banki megoldásokkal segítik?

Nincsenek kifejezett speciális banki megoldásaink az agrárszektorban tevékenykedő vállalkozások finanszírozására. Arra törek-

szünk inkább, hogy egy sajátos ágazati tudásanyaggal rendelkezünk a hitelezés megalapozásához. A közvetlen ügyfélkapcsolattartásnak alapvető szerepet tulajdonítunk, így sokkal hatékonyabban tudjuk kiszolgálni az agrárvállalkozások igényeit.

Az Erstében minden olyan hitelkonstrukció elérhető, amely az agráriumot célozza. Kollégáink minden esetben javaslatot tesznek a hiteligény strukturálására. Az optimális finanszírozási konstrukció kialakítása során csomagban gondolkodunk, amely az ügyfél helyzetének és jövőképeinek fényében fenntartható módon járul hozzá a működéséhez. Külön ki kell emelni, hogy a Deutsche Leasing Hungariával 2021-ben kötött együttműködési megállapodásnak köszönhetően a KKV-szektor, így az agrárium számára kiemelten fontos lízingfinanszírozásban még hatékonyabban tudjuk kiszolgálni ügyfeleinket. Tovább bővült az elérhető termékek köre, a hazai vállalkozások új lehetőségeihez, szolgáltatásokhoz férnek hozzá, a két társaság a lízingfinanszírozáshoz kapcsolódó összes konstrukciót kínálja ügyfeleinknek, a szinergiák révén pedig a banki termékek bevezetése is gyorsabb lesz.

Mely támogatott hitelkonstrukciók érhetőek el a banknál?

Már korábban is szinte valamennyi kedvezményes hiteltermék kielyezésében részt vettünk. Most a Széchenyi Kártya Program agrárügyfelekre kialakított termékei érhetőek el az Ersténél, így az Agrár Széchenyi Kártya, az Agrár Széchenyi Beruházási Hitel GO, és a Sertésenyésztést támogató ASZK is. Emellett ügyfeleink igénybe vehetik az EXIM Bank termékeit is.

A kezességvállalásnak mi a szerepe a hitelezésben? Hogyan működik a bank és az alapítvány közötti együttműködés?

Az intézményi garancia természetesen nem váltja ki a visszafizetési képesség meglétét vagy teljes körűen a fedezetek rendelkezésre állását, ugyanakkor a pótlólagos fedezet biztosításával és a kockázat megosztása révén jóval nagyobb mozgásteret ad a banki finanszírozás feltételei, a fedezeti struktúra vagy az árazás tekintetében. Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány kezességvállalásnak kiemelkedő a szerepe az életképes üzleti elképzelést felmutató, de olykor nem hitelképes vállalkozások hitelhez jutásában. Az alapítványi kezességvállalás lehetővé teszi a kellő fedezettel nem rendelkező vállalkozások finanszírozhatóságát, tágítva a hitelezhető vállalkozások körét. Így hozzájárul a banki üzleti lehetőségek kihasználásához, a banki piacbővítési stratégia megvalósításához is. Amennyiben az ügyfél kérésére, vagy a bank javaslatára veszi igénybe az ügyfél a garanciaintézmény szolgáltatását, az ezzel kapcsolatos ügyintézés a pénzügyintézet végzi. Az alapítvány díjazás ellenében arra vállal garanciát, hogy ha az ügyfél nem lesz képes a hiteleit visszafizetni, akkor a kezességvállalási mértéknek megfelelő, azonnali megtérülést biztosít a bank számára oly módon, hogy az ügyfélnek a hitel mögé bevont fedezeteivel is helyt kell állnia.

A következő években miként alakulhat a KKV-, illetve az agrárhitelezési tevékenység? Milyen további tervei vannak a banknak?

Az agrártanácsadói banki modellünkre építve az Erste célja tovább erősíteni jelenlétét a KKV és az agrárhitelezési piacon. Ez kiterjed az ügyfélszám és a hitelvolumen bővítésére is. Sikeres értékesítő csapatunk a Commerzbank megvásárlásával tovább erősödött. A további növekedésben is a KKV-szegmensben lesz a fő hangsúly, de a többi vállalkozási mérettartományban is fejlődni, erősödni kívánunk. Az a stabilitás, amelyet a régió hét országában vezető pénzügyintézetként működő, több mint 200 éves Erste Bank képvisel, egyre jobban felértékelődik a gazdák számára. Célunk, hogy termékeink hatásosan igazodjanak a speciális ügyféligenyekhez, így azokat a vállalkozások vonzóknak tekintsek.

AZ ERSTE AGRÁRPORTFÓLIÓJA HOSSZÚ ÉVEK ÓTA DINAMIKUSAN NÖVEKSZIK. AZ ELMÚLT NÉGY ÉVBEN JÓVAL TÖBB MINT DUPLÁJÁRA BŐVÜLT.

Finanszírozás

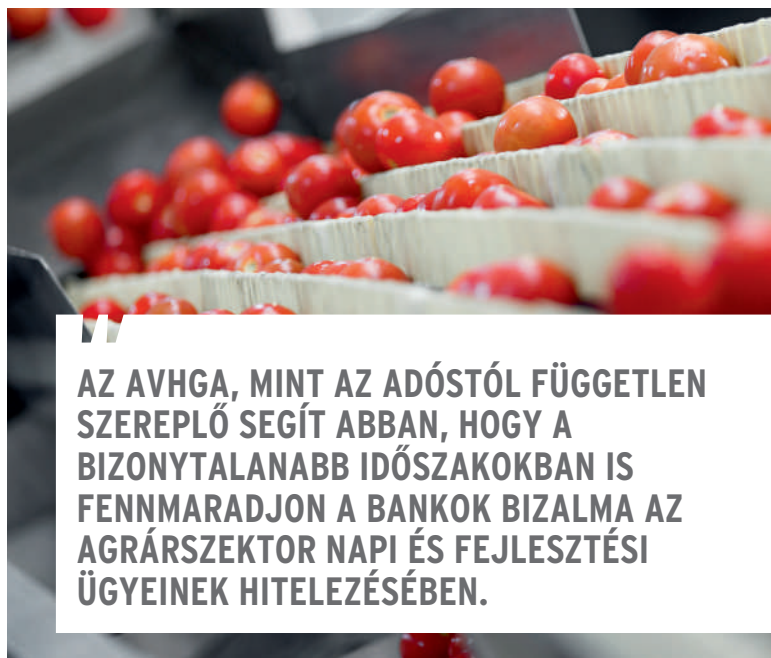
PARTNERSÉG AZ ÉLELMISZERGAZDASÁG FINANSZÍROZÁSÁBAN

Több hazai és nemzetközi piaci kihívás is nehezíti most az agrár-vállalkozások gazdálkodását, ám a verseny továbbra is fejlesztési kényszerben tartja az érintetteket. A feladatok megoldásában az állami és uniós támogatások, illetve a rugalmas finanszírozási lehetőségek segíthetik a gazdákat. Az agrárium hitelállománya 2021-ben több mint 1570 milliárd forintra nőtt. Ugyanakkor számos bizonytalansággal néznek szembe az agrár-vállalkozások: megugrott az infláció, megemelkedtek az energia- és a takarmányárak, továbbra is akadnak az ellátási láncok, az olyan állapotbetegségek, mint a madárinfluenza és a sertéspestis továbbra is problémát okoznak, illetve az ukrán válság gazdasági következményeivel is szembe kell majd nézni. A korábbi évekre jellemző kedvező gazdasági környezet megváltozott, és a gazdaságok hatékony működésének fenntartása az érintettek mellett a szabályozói és a finanszírozói oldalról is új szemléletet, összehangolt kockázatkezelést igényel.

Az agrárszektor napi működésének és fejlesztéseinek segítésében természetesen alapvető szerepet játszanak a különféle agrártámogatások és a Vidékfejlesztési Program pályázati konstrukciói. A nehézségek áthidalásában pedig az állami krízisalapra is lehet támaszkodni, amelyet a hirtelen fellépő kedvezőtlen piaci helyzetek áthidalására hoztak létre. A mezőgazdasági krízisbiztosítási rendszer egyedülálló, új és innovatív eleme a hazai kockázatkezelési rendszernek. Ennek révén az eddigi, kizárólag természeti káresemények okozta károk kompenzálása mellett a termelőt - az önhibáján kívüli bármely okból bekövetkezett jelentősebb jövedelemcsökkenés is - jogosulttá teszi a veszteségek ellensúlyozására.

A változó gazdasági környezetben az agrár-vállalkozások napi működése és fejlesztéseinek megvalósítása is kockázatosabbá vált. Ezért a hitelező bankok is újabb rugalmas pénzügyi megoldásokat igyekeznek kidolgozni az agrárszektor finanszírozására. Abban, hogy a magyar agrárium forrásellátása zökkenőmentes legyen, az Agrár-

Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) kezessége is meghatározó szerepet játszik. Az AVHGA által nyújtott pénzügyi védőháló révén a bank és a gazdálkodó között létrejött hitelügyletek kockázatainak akár 90 százalékát is átvállalhatja a garancia szervezet. Az AVHGA, mint az adóstól független szereplő segít abban, hogy a bizonytalanabb időszakokban is fennmaradjon a bankok bizalma az agrárszektor napi és fejlesztési ügyeinek hitelezésében. Az AVHGA kezességvállalási díjai a növekvő kockázatok ellenére is változatlanok maradnak a garantált hitel teljes futamideje alatt.

AZ AVHGA, MINT AZ ADÓSTÓL FÜGGETLEN SZEREPLŐ SEGÍT ABBAN, HOGY A BIZONYTALANABB IDŐSZAKOKBAN IS FENNMARADJON A BANKOK BIZALMA AZ AGRÁRSZEKTOR NAPI ÉS FEJLESZTÉSI ÜGYEINEK HITELEZÉSÉBEN.

Támogatás

A MINŐSÉG-RENDSZERHEZ KAPCSOLÓDÁS TÁMOGATÁSA

A Vidékfejlesztési Programban továbbra is pályázható a „**Mezőgazdasági termelők EU-s és nemzeti minőségrendszerhez történő csatlakozásának támogatása**” című (VP3-3.1.1-19 kódszámú) pályázati felhívás. A minőségrendszerek keretében előállított termékek magasabb minőséget képviselnek, mint a jogszabályok által támasztott minimum követelményeknek megfelelő, egyéb hasonló termé-

kek. A kiírás célja, hogy erősítse a termelők biztosabb integrációját az élelmiszerláncba, valamint az, hogy az Európai Unió és Magyarország által elismert minőségrendszerek és az azok keretében előállított termékek ismertek és elismertek legyenek a piacon és a vásárlók körében. A felhívás további célja a mezőgazdasági termelők által előállított magasabb hozzáadott értékű és minőségű mezőgazdasági termékek és élelmiszerek minőségrendszerekben való részvételének ösztönzése. A rendelkezésre álló támogatási keretösszeg 2,52 milliárd forint. Az évenkénti vissza nem térítendő támogatás termelőnként és termelői csoportonként 1000 eurónak megfelelő forintösszeg, mely egyösszegű átalány formájában kerül kifizetésre. A kérelem benyújtásának időpontjától függetlenül a támogatás öt éven keresztül vehető igénybe. A pályázatok beadásának végső határideje **2022. december 31.** Az értékelési hatánapokig beérkezett projektek együttesen kerülnek elbírálásra. A legközelebbi beadási határidő **2022. június 30.**

Interjú

HATÉKONYSÁG, VERSENYKÉPESSÉG, BIZTONSÁG

Akár a korszerű élelmiszertermelésben élenjáró nyíregyházi *GOF Hungary Kft.*-nek a jelképe is lehetne a gluténmentes zab, hiszen tükrözi a korszerű gondolkodás, az új ötletek, a minőség iránti igényt.

A vállalkozás bemutatására kértük Szurovcsák András ügyvezető igazgatót.

Családi vállalkozásként kezdtünk el mezőgazdasági szolgáltatással foglalkozni, majd 1996-ban alapítottuk az első jogi személyiséggel rendelkező vállalkozásunkat. Ez a cég 25. évfordulóját ünnepelte 2021-ben. Időközben hat - a mezőgazdasághoz kapcsolódó - céget hoztunk létre, amelyeket külön-külön önállóan, de érdekcsoportként kezelünk. Fő tevékenységünk a gabona nagykereskedelem, már az alapítás óta vásárolunk fel és értékesítünk gabonát, elsősorban belföldi feldolgozók részére. Saját feldolgozó üzemmel is rendelkezünk, az éves szinten 45 ezer tonna őrlési kapacitású búza malmunk Dunaföldváron működik. A nyíregyházi zabfeldolgozónk részére az alapanyagként szolgáló zabot saját, zárt technológiával természetjük. Üzemünk Magyarország egyetlen gluténmentes zabfeldolgozó üzeme. Cégcsoportunkhoz tartozik továbbá egy 2500 hektáros növénytermesztési ágazat is. Tíz telephelyünkön 180 ezer tonna tárolási lehetőséggel rendelkezünk, amit megfelelő kapacitású kamionflotta egészít ki. Ha pénzügyi válsággal, és a covid-válsággal sújtott utolsó tíz év gazdálkodását értékeljük, azt mondhatjuk, hogy kis hullámmal tudtuk tartani a 18-20 milliárd forint körüli cégcsoport szintű árbevételt, ami azt jelenti, hogy a középmezőnyű vállalatok csoportjának felső rétegéhez tartozunk.

FŐ TEVÉKENYSÉGÜNK A GABONA NAGYKERESKEDELEM, MÁR AZ ALAPÍTÁS ÓTA VÁSÁROLUNK FEL ÉS ÉRTÉKESÍTÜNK GABONÁT, ELSŐSORBAN BELFÖLDI FELDOLGOZÓK RÉSZÉRE.

A termelés szervezéséről a következőket mondta Szurovcsák András:

A GOF Hungary vállalat lényegében termelői csoportként működik, a tulajdonos tagjaink és a hozzájuk tartozó partner vállalatok termelik meg a gabonaféléket. A termelői csoport minden szükséges anyagot forgalmaz, igény esetén a termeltetést is finanszírozza, és mezőgazdasági szolgáltatást is végez. Betakarításkor a vállalat felvásárolja a terményt, bértárolást biztosít és segít megtalálni a legjobb piaci lehetőségeket termelői csoportja számára. Kukoricából az elmúlt öt év során évi 80-100 ezer tonna közötti mennyiséget vásároltunk és értékesítettünk, búzából az 50 és a 70 ezer tonna között alakult a felvásárlás, a napraforgó és a repce mennyisége 20-30 ezer tonnát tesz ki.

Mindezt milyen pénzügyi háttérrel tudja megvalósítani a vállalkozás - kérdeztük az ügyvezetőt.

Vállalatunk gazdálkodásában meghatározók a beruházási hitelek, akár pályázatok keretében vesszük igénybe azokat, akár pályázati projekten kívüliek. Emellett külön sajátosság, hogy a gabonafelvásárlás időszakában a viszonylag gyors fizetés és a készletfinanszírozás érdekében külön forrásokat is felhasználunk. Ehhez kimondottan jó banki kapcsolatokkal kell rendelkezniünk. Ezt az együttműködő felet találtuk meg a Budapest Bankban, a pénzintézet több mint tíz éve a GOF Hungary Kft. fő pénzügyi partnere, mára pedig az egyetlen finanszírozójává lépett elő. Tudjuk, hogy a banknál változások várhatók, próbáljuk nyomon követni az eseményeket, bízunk a jogi szabályozásban és azokban az emberi kapcsolatokban, amelyek eddig is jól működtek. A következő években is nagy szükség lesz a pénzügyi szolgáltatásokra. Az elmúlt időszakban építettük nyíregyházi telephelyünkön a gluténmentes zabfeldolgozó üzemet, amelynek a teljes költsége elérte a 2 milliárd forintot. Jelen pillanatban a dunaföldvári üzemkomplexum fejlesztésére adtunk be pályázatot 2,2 milliárd forint összköltségvetéssel, amit a következő két évben szándékozunk megvalósítani. Ehhez a támogatáson kívül banki hitelt is szeretnénk igénybe venni.

A tervekről, a fejlesztési irányokról a következőket mondta az ügyvezető igazgató:

A fejlesztés irányát minden esetben a hatékonyság és a versenyképesség határozza meg. Vállalkozóként csak így szabad gondolkodnunk, hiszen a piacon nagyon erős a verseny. Ezen gondolatok mentén és szellemében indul minden beruházásunk. A világ az egészségesebb, jobb minőségű élelmiszerek irányába tart, de sajnos az élelmiszertermelés piacán azért jelen vannak - főleg külföldről érkező - gyengébb minőségű, olcsóbb élelmiszerek is. Azt gondolom, hogy ezzel szemben mindenféleképpen tudni kell alternatívákat mutatni. Mi olyan élelmiszert állítunk elő, aminek magasabb a tápértéke. Természetesen a volumen növelése alapvető, de nem ez a fő cél. Tevékenységünket alapjaiban befolyásolja, hogy az élelmiszerfeldolgozás nagy beruházás igényű és erősen függ az időjárástól, sokszor bizony kevés az ügyvezető stratégiai döntési képessége, mert hirtelen olyan váratlan események,

SZABÓ SÁNDOR

A FEJLESZTÉS IRÁNYÁT MINDEN ESETBEN A HATÉKONYSÁG ÉS A VERSENYKÉPESSÉG HATÁROZZA MEG.

helyzetek állnak elő, amelyek átrajzolják az egész üzleti tervet. Bár nem tudjuk teljes mértékben kiküszöbölni, de az öntözés fejlesztésével igyekszünk az időjárás hatásainak való kitéttységünket lecsökkenteni. Ezek a beruházások nagyon hosszú időre szólnak, és nincs az a bölcs ember, aki megmondaná, hogy tíz év múlva milyen gazdasági, piaci helyzet alakul ki. Ezért hiszem, hogy

nagyon jó az a rendszer, amely keretében a banki finanszírozáshoz az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány egy olyan hitelbiztosítékot ad, ami hosszabb időn át biztonságot nyújt. Azzal, hogy költségvetési díjtámogatás is jár a garancia mellé, mindenkinek megnyugtatóbb finanszírozási környezet jöhet létre megfizethető áron. A kockázat ilyen mérséklésével mi is bátrabban tervezünk.

DINAMIKUS FEJLESZTÉS - TÖBB MUNKAHELY

A békési térség egyik meghatározó vállalkozása a Vésztőn működő *Varjasi-Farm Kft.*, amely a baromfi ágazatban tevékenykedik. Átgondolt, erőteljes fejlesztési stratégiája révén egyre több családnak biztosítja a megélhetést. Egy olyan régióban, ahol az országos átlag alatt van a foglalkoztatottak száma, ez kiemelkedő eredmény.

A kezdetekről a következőket mondta

Bagó Zsolt ügyvezető igazgató:

Cégünk 2007-ben alakult. Szüleim a tulajdonosok, én cégvezetőként állok a vállalkozás élén, a testvérem a növénytermesztést és a technikai ágazatot vezeti. Brojlercsirke neveléssel kezdtünk. 2007-ben 30 ezret neveltünk, e mellett 200 hektár szántónk volt. Vállalkozásunk alapításának tizedik évfordulójára a brojlercsirkék száma elérte az egymilliót, a növénytermesztés területe pedig a 400 hektárt.

Milyen stratégiát határoztak meg, hogy elérjék ezt a növekedést? - kérdeztük Bagó Zsolttól.

Az első tíz évben arra törekedtünk, hogy a brojler állományt olyan méretűre tudjuk növelni, amellyel az ágazat meghatározó szereplői lehetünk. 2017-től, amikor elértük az egymillió darabszámot, egy erőteljes fejlesztési stratégiát indítottunk be. A darabszámot

nem növeltük, viszont megkezdtük a termelés korszerűsítését, több, hatékonyságnövelő beruházást indítottunk, folyamatosan korszerűsítjük a telepeinket. Az elmúlt négy évben megépítettünk két, összességében 300 ezer férőhelyes telepet, 100 ezer csirkének javítottuk a tartási körülményeit, szigeteltük a falakat, újítottunk a tartástechnológián és megkezdtük a napelemes rendszerek kiépítését. 2020-ban megtettük az első lépéseket az élelmiszeripar irányába, amikor nekikezdtünk Nyáregyházán egy baromfivágó üzem felújításának. A mai napig folyik a létesítmény rekonstrukciója, várhatóan ebben az évben megkezdődik a termelés. A pandémia okán kiírt ún. HIPA pályázaton sikeresen szerepeltünk, így párhuzamosan egy további feldolgozóüzemet is elkezdtünk építeni. Ez a beruházás még ebben az évben megvalósul. Terveink szerint a kész vágóhidunk üzemeltetését saját alapanyaggal fogjuk ellátni, ami azt jelenti, hogy 1,3 millió saját nevelésű csirkére lesz szükségünk. Ehhez növelni kell a jelen-

NEM VÉLETLEN, HOGY A HITELEINKHEZ MINDIG IGÉNYBE VESSZÜK AZ ALAPÍTVÁNY SEGÍTSÉGÉT.

legi termelést. Ezt szolgálja egy most megvalósuló pályázatunk. Az állattenyésztési épületek korszerűsítése pályázat keretében egy 17 ezer négyzetméteres baromfi istállót építünk, ami 300 ezer brojler nevelésére lesz alkalmas. Megpályáztunk egy környezetvédelmi célú fejlesztést is, aminek a keretében egy trágyafermentáló üzemet fogunk létrehozni, így a baromfitrágyából bio-fermentumot, növényi tápanyagot állítunk elő. Az üzem építése 2022-ben kezdődik. Új üzeink, létesítményeink jelentős részét Békés megyében építjük fel. Ezzel a térség egyik legnagyobb foglalkoztatója leszünk. Jelenleg évente átlagosan 70 embernek adunk munkát mellette 15 alkalmi munkás tevékenykedik a cégnél. Ha a feldolgozóban is megindul a termelés, két műszakban száz embert tudunk majd alkalmazni, a melléküzletágakban is mintegy 25-30 fő dolgozik, ezen felül a logisztikai és az egyéb kiszolgáló tevékenységek is több ember foglalkoztatását teszik lehetővé. A 2023. év végére a cégcsoporton belül 250 fő alkalmazottal számolunk.

Hogyan alakult egy ilyen erőteljes fejlesztés finanszírozása?

Mind a támogatott, mind pedig az egyéb beruházásokhoz jelentős hiteleket kellett igénybe venni. A kezdeti időszakban a Szeghalom és Vidéke Takarékszövetkezet volt a pénzügyi partnerünk, később a legfőbb finanszírozónk a Budapest Bank lett. Az ágazatot érintő, sokszor erősen hullámzó piaci helyzet miatti kockázatokat mind a bank, mind a vállalkozásunk megfizethető áron tudja mérsékelni az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány készfizető kezességével.

Nem véletlen, hogy a hiteleinkhez mindig igénybe vesszük az alapítvány segítségét. Az észszerű kockázatvállalás és a következetes fejlesztés eredménye, hogy rövidesen visszafizetjük az első beruházások hiteleinek utolsó részleteit. Forgóeszköz hitelünk nincs, elegendő egy 50 milliós forint keretű Agrár Széchenyi Kártya által nyújtott pénzügyi háttér.

A távlati tervekről a következőket mondta az ügyvezető igazgató:

Célunk - a brojler nevelő teleptől a kereskedelemig - a teljes vertikum kiépítése, az így létrejövő zárt integrációval a külső kockázati tényezők minimalizálása, valamint a hozzáadott érték maximalizálása. Ezt szolgálja a vágóhid, majd a feldolgozó üzem. Először lédig árut hozunk forgalomba, majd az igénytől függően tervezzük a választék bővítését más húsfélékkel is, a tökehústól a legkorszerűbb csomagolt ipari termékekig. Erre a célra alapítottuk a Varjasi Kisker Kft-t, ami a közeljövőben kezdi meg a működését. Így kívánunk eljutni közvetlenül a fogyasztóig. Rövidtávú céljaink között szerepel húsaruházak létrehozása, valamint a hús nagykereskedelem beindítása, ahol nem csupán baromfihús, hanem más tökehúsok és ipari termékek forgalmazását tervezzük. Elindítottuk egy 2400 négyzetméteres logisztikai központ tervezését Békés megyében, amellyel a hús nagykereskedelem alapjait kívánjuk lefektetni. Mint az előzőekből is látható, célunk a folyamatos fejlesztés.

Támogatás

VIHARKÁR ENYHÍTÉSI TÁMOGATÁS

A 2022. január 30-ai vihar jelentős károkat okozott a mezőgazdaságban, elsősorban a hajtattott zöldségtermesztéssel foglalkozó gazdálkodóknál. A vihar különösen az úgynevezett hidegfóliákban tett kárt, amelyekben káposzta- és salátaféle is volt elültetve. Az orkán a fűtött fóliasátrakat és az üvegházakat kisebb mértékben érintette. Míg a vihar miatt elpusztult vagy károsodott növénykultúra után a kárenyhítési rendszer fizet kompenzációt, addig a nem biztosított termelőszeközökben bekövetkezett, ugyan-

csak jelentős pusztítást az Agrárminisztérium most részben kompenzálja. A termelőszeközökben keletkezett károkat a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) falugazdász hálózata közvetlenül a vihar után felmérte és leigazolta. A kármegállapítás eredményét a Magyar Államkincstár (MÁK) részére 2022. március 3-ig továbbította. További kárbejelentésekre már nincs lehetőség. A rendkívüli támogatásra kizárólag azon mezőgazdasági termelők jogosultak, amelyek kára szerepel a NAK fenti adatrendszerében. Az érintett

gazdálkodók 2022. március 7. és 11. között nyújthatták be a MÁK-hoz a viharkárok miatti vissza nem térítendő támogatási igényeiket. A szóban forgó kérelem benyújtásakor a termelőnek az Egységes Mezőgazdasági Ügyfél-nyilvántartási Rendszerben kérelemre nyilvántartásba vett ügyfélnek kellett minősülnie. A támogatás mértéke az agrárkamara által leigazolt kár összegének legfeljebb 80 százaléka lesz.

Támogatás

A KERTÉSZETI ÜLTETVÉNYTELEPÍTÉS ÉS GYÓGYNÖVÉNYTERMESZTÉS TÁMOGATÁSA

Magyarországon jók az adottságok a gyümölcs-, gyógy-, aroma- és fűszernövény termesztésre. Az ágazat a friss fogyasztású termékek mellett az élelmiszer- és feldolgozóipar számára is alapanyagot biztosít. A versenyképesség erősítéséhez és a piaci igények kielégítéséhez elengedhetetlen a mostaninál korszerűbb termesztéstechnológiák alkalmazása, intenzív ültetvények kialakítása, a fajtaválaszték korszerűsítése, a termésátlagok és a minőség javítása, valamint az öntözött ültetvények területének növelése. Ennek előmozdítására a Vidékfejlesztési Program „Kertészet - ültetvénytelepítés és gyógynövénytermesztés támogatása” című (VP2-4.1.3.2-4.1.3.3.-5.1.1-21 kódszámú) felhívása **2022. február 28-tól** ismét pályázható.

A konstrukció célja olyan magas termőképességű és nagy termékbiztonságú ültetvények kialakítása, amelyek erősítik a termelők versenyképességét és jövedelembiztonságát. A kiírás lehetőséget teremt a gazdálkodók üzemi szintű komplex beruházásainak megvalósítására. Így az ültetvénytelepítés mellett támogatott a víztakarékos öntözési rendszerek kiépítése, a káros éghajlati hatá-

sok csökkentését vagy kivédését lehetővé tevő technológiák alkalmazása, továbbá különféle, a betakarítást segítő eszközök, gépek beszerzése.

Azok a gazdálkodók nyújthatnak be támogatási kérelmet, amelyek minimum 6000 STÉ (Standard Termelési Érték) üzemmérettel rendelkeznek és árbevételüknek legalább fele mezőgazdasági tevékenységből származik. Egyéni és kollektív projektek megvalósítása is lehetséges. A támogatási kérelmek mostani beadására több szakaszban, legkésőbb 2022. április 30-ig van lehetőség. Az egyes értékelési határnapokig benyújtásra került projektek együttesen kerülnek elbírálásra. Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás összege egyéni és kollektív pályázat esetén is maximum 500 millió forint lehet. A támogatás összes elszámolható költséghez viszonyított legmagasabb hányada a közép-magyarországi régióban 40, más régiókban 50 százalék. A fiatal mezőgazdasági termelők által, illetve a konzorciumban végrehajtott projektek 10-10 százalékponttal megemelt támogatásra jogosultak.

Támogatás

VÍZGAZDÁLKODÁS FEJLESZTÉSI PÁLYÁZAT - MEGEMELT TÁMOGATÁSI ÖSSZEG

Módosult a Vidékfejlesztési Program „A mezőgazdasági vízgazdálkodási ágazat fejlesztése” című (VP2-4.1.4-16 kódszámú) pályázati kiírása. Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás a mezőgazdasági termelők egyéni, illetve kollektív beruházása esetén maximum kettőtől hárommilliárd forintra emelkedett 2022. február végétől. A kedvezményezettek - eltérő pályázati szakaszban benyújtott - több kérelem alapján is jogosultak a támogatás elnyerésére, de a megítélt támogatás együttes összege nem haladhatja meg a szóban forgó összeget. A konstrukció a vízvisszatartást, a vízkészlet-gazdálkodást, az öntözési technológiák elterjesztését, a felszíni és felszín alatti víztestek kezelését szolgáló fejlesztések támogatását vette célba. A támogatási keretösszeg 99,57 milliárd forint. A kérelmek benyújtására **2022. december 30-ig**, több szakaszban van lehetőség. A legközelebbi beadási határidő **2022. június 3.** A támogatás összes elszámolható költséghez viszonyított legmagasabb hányada a közép-magyarországi régióban 40, más régiókban 50 százalék lehet. A fiatal mezőgazdasági termelők 10, a konzorciumban végrehajtott projektek 20 százalékponttal megemelt támoga-

A KONSTRUKCIÓ A VÍZVISSZATARTÁST, A VÍZKÉSZLET-GAZDÁLKODÁST, AZ ÖNTÖZÉSI TECHNOLÓGIÁK ELTERJESZTÉSÉT, A FELSZÍNI ÉS FELSZÍN ALATTI VÍZTESTEK KEZELÉSÉT SZOLGÁLÓ FEJLESZTÉSEK TÁMOGATÁSÁT VETTE CÉLBA.

tási hányadra jogosultak. Amennyiben egy konzorcium minden tagja fiatal mezőgazdasági termelő, akkor 10+20 százalékponttal magasabb támogatási intenzitásra jogosult az adott fejlesztési projekt. Az értékelési határnapokig beadásra került projektek együttesen kerülnek elbírálásra.

Támogatás

FÓKUSZBAN AZ AGRÁRBERUHÁZÁSOK - AZ ALAPÍTVÁNYI KEZESSÉGVÁLLALÁS SZEREPE

A hazai agrárágazat stabilitásának megőrzéséhez, versenyképességének erősítéséhez, a kirajzolódó piaci folyamatokhoz és az ellátás biztonsági követelményekhez való alkalmazkodásához napjainkban különösen nagy figyelmet kell fordítani a beruházásokra. A vidék és az agrárium előrelépése csak a beruházásokra támaszkodva képelhető el, azokhoz pedig a fejlesztési támogatásokon kívül vonzó kondíciójú hitel, illetve kedvezményes díjú, támogatott kezességvállalás szükséges.

Az agrárágazatban erős a fejlesztési igény, ezt jelzi a beruházások alakulása is. Nem kis részben a Vidékfejlesztési Programban elnyerhető támogatási források felhasználására támaszkodva a mezőgazdasági, erdőgazdálkodási és halászati beruházások teljesítményértéke az elmúlt években bővülést mutatott, a Központi Statisztikai Hivatal adatai szerint folyó áron 2018-ban 366, 2019-ben, 461, 2020-ban 487 milliárd forintot tett ki. A koronavírus járvány hatására - a megelőző évek dinamikus emelkedése után - 2020-ban a beruházások volumenében 2,2%-os csökkenés következett be, de 2021-ben az agrárszektor beruházási volumene újra, 1,7%-os mértékben emelkedett. Főleg a nyártól érzékelhető a beruházások nekilendülése, így 2021-ben a beruházások folyó áras teljesítményértéke elérte az 541 milliárd forintot. Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) kedvezményes kezességvállalásának is fontos szerep jutott. Az AVHGA tevékenysége - mint kockázatcsökkentő eszköz - jelentősen hozzájárult ahhoz, hogy a bankok hitelezési aktivitása 2021-ben is töretlen maradt a mezőgazdaságban.

A szektorban széles körben tapasztalható fejlesztési törekvések megvalósításához nagyban hozzájárul, hogy az új Vidékfejlesztési Programban 4265 milliárd forint áll rendelkezésre a mezőgazdasági és élelmiszeripari vállalkozások, valamint a vidéki térségek támoga-

tására, 80 százalékos nemzeti társfinanszírozás mellett. Az Agrárminisztérium által 2021-ben kiírt 1500 milliárd forintnyi pályázat 70 százalékát fejlesztésekre fordítják, a 2023-ban induló fejlesztési szakaszban pedig, a még rendelkezésre álló 2850 milliárd forint vidékfejlesztési támogatás több mint fele szintén beruházási célú lesz. A termelékenységjavító, hatékonyságerősítő, a piaci alkalmazkodást megalapozó beruházási programok megvalósulásához elengedhetetlen, hogy - miként eddig is - a bankok továbbra is bátran hitelezzék a mezőgazdaságot. A mostani változó nemzetközi és hazai gazdasági közegben, növekvő kockázatokat hordozó időszakban a pénzügyi rendszer stabil intézményeként az AVHGA az élelmiszergazdaságban tevékenykedő mezőgazdasági, feldolgozó vállalkozások és az azokat finanszírozó bankok számára felértékelődő védőháló szerepet tölt be. Az AVHGA főleg az állami és kisebb részben az európai uniós viszontgaranciára támaszkodva, a banki hitelezési kockázat döntő hányadát képes átvállalni, az uniós szabályok által lehetővé tett, kedvezménnyel kalkulált díjjal. Közreműködésével az agráriumhoz kapcsolódó vállalkozások a várhatóan szigorodó finanszírozási feltételek (például kamatok, fedezeti követelmények) közepette is könnyebben juthatnak hitelhez, a bankok pedig a kockázatosabb hiteleket is kis tudják helyezni.

Támogatás

AZ ÁLLATTARTÓ TELEPEK KORSZERŰSÍTÉSE

A magyarországi állattartók jelentős része még napjainkban is elavult létesítményekben és technológiával, magas termelési költségekkel gazdálkodik. Az ágazat versenyképességének megőrzése megkívánja a korszerű, magas technológiai színvonalú állattartó

telepek létrehozását, működtetését. Ezt segítette, hogy a Vidékfejlesztési Programban 2022. február 28-tól 2022. március 31-ig két szakaszban ismét pályázható lett a nagy népszerűséget élvező az „Állattartó telepek fejlesztésének támogatása” című (VP2-4.1.1-20 kódszámú) konstrukció. A kiírás az állattartással foglalkozó gazdaságok versenyképességének javítását, hozzáadott érték termelésének fokozását, környezetbarát fejlesztését vette célba. Így lehetővé vált az állattartásra, valamint az előállított termékek kezelésére, tárolására szolgáló épületek, építmények létrehozásának, kialakításának, továbbá az építéssel nem járó fejlesztések megvalósításának, az állattartáshoz kapcsolódó eszközök, gépek beszerzésének támogatása. Az állattartó telepek létesítményeinek épületenergetikai, épületgépészeti felújítása, technológiáinak korszerűsítése, a megújuló energia hasznosítását szolgáló technológiák beszerzése is támogatásban részesülhet. A beérkezett pályázatok elbírálására a tavasz folyamán kerül sor.

